Baja, 1929. december 10. Kedd XXIX. évfolyam 282. szám.

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-tér 10. szám. Telefonszám 164.
Felelős szerkesztő: DR. KNÉZY LEHEL.
Egy szám 12 fillér.
Lapkiadó: DR. BAJAI ERNŐ.
Előfizetési árak: Helyben negyedévre 8 pengő. Vidékre negyedévre 8 „

A közigazgatás egyszerűsitése.

A háboru éveit kivéve az utolsó félszázad alatt átlag minden második esztendőben egyszerűsitették a magyar közigazgatást. Most nem egyszerűsitik, hanem racionalizálják. Igy szebben hangzik. Örffy Imre képviselő a lapoknak adott nyilatkozatában bekonferálta a várható változásokat s azt mondotta: hogy egy interju keretei nem engedik meg a tervezett ügyrendi szabályok részletes ismertetését. Biztatást nyertünk azonban, hogy „ha minden tisztviselő, kezében a kiadásra kerülő kormányrende etekkel, el lesz telve attól a jó szándéktól, hogy azokat tényleg végre is hajtja a jogkereső közönség hasznára, ugy óriási megkönnyebülés fog beállni.“

Volt már egyszer évekkel ezelőtt egy hosszadalmas ankét a közigazgatás egyszerűsitéséről, amely abban az eredményben csucsosodott ki, hogy az aktázásban időkimélés szempontjából el kell hagyni a fölösleges cimeket és titulusokat. Ne legyen Nagyméltóságu Miniszter ur! Kegyelmes Uram!, hanem egyszerűen: Miniszter ur! A tájékozatlanok kedvéért megjegyezzük, hogy ez a forradalmi jellegű ujitás első izben nem a Károlyi-korszakban, hanem Tisza István gróf miniszterelnöksége idején történt. Az ujitás állt is egy darabig, de azután önmagától hatályon kivül helyeződött. Elvégre demokraták lehetünk, de a magántulajdont tiszteljük. A cim megilleti azt, aki hivatali pályán eltöltött esztendőket, vagy másfajta javakat áldozott érte. Egyik hivatal is, másik is visszatért a régi cimzésekhez. Végezetül senki se akart a másiknál kevésbbé udvarias lenni a felsőbbségnek járó cimzésekben. A közigazgatási reform megbukott a tisztviselők — udvariasságán.

De hát a lényeg nem ezekben a külsőségekben rejlik, hanem abban, hogy a mi közigazgatási szervezetünknek a beosztása nélkülözi a gyakorlati szempontokat. És tartunk tőle, hogy a mostani reform megint csak a külsőségekre, az aktázás módjára, az iktatás rendszerének megváltoztatására, nem pedig a lényegbe vágó dolgokra fog kiterjedni.

A lényeg pedig az, hogy mindenki hangoztatja a személyes felelősségre alapitott közigazgatást, az adminisztráció decentralizálását, de az összes vidéki hatóságoknak, beleértve megyét, várost, tanfelügyelőt, pénzügyigazgatót, nincsen semmi hatáskörük. Mert ott, ahol a legjelentéktelenebb, legkisebb dolgok is felterjesztendők a minisztériumba, ahol egy miniszteri számvevőségi kis tisztviselő hónapokra megakaszthatja egy meg nem érett huszpengős tétel miatt az életet, ott a közigazgatás racionalizásáról komolyan beszélni nehéz. És főleg nehéz racionalizálásról beszélni ott, ahol a minisztériumok nem irányitó és felügyeleti hatóságok, hanem sokszor konkurrens, egymás utjait keresztező intézkedő szervek módjára nyulnak bele a gyakorlati közigazgatás kérdéseibe.

A népjóléti minisztérium kapta például a társadalombiztositást kereskedelmi kollégájának resszortjából. Igaza van, mert ez hozzá tartozik. A mezőgazdasági munkások biztositását azonban a földmüvelésügyi miniszter már nem adta oda neki Következés: a falusi jegyző, mint minden miniszteri intézkedés legalsó foku végrehajtója, kétféle rendeletet kénytelen tanulni és kétfelé tartozik levelezni, Ugyanigy lóg a mezőgazdasági szakoktatás kérdése a kultusz és földmüvelésügyi minisztérium között. Az államvasutnak van külön igazgatósága, élén egy államtitkári rangban álló vezérigazgatóval, a kereskedelmi minisztériumban pedig van egy külön vasuti és hajózási főfelügyelőség, ugyanannak a munkának ujólagos elvégzésére. A külkereskedelmet a kereskedelmi minisztérium csinálja, de külön külkereskedelmi osztálya van a külügyminisztériumnak is. Vajjon nem kellene a racionalizálást itt megkezdeni.

És ha végignézünk az ugynevezett külső hatóságokon, nem tapasztalhatjuk-e itt is a felesleges erőpazarlásnak a rendszerét? Mire való a külön csendőrkerületi és a külön rendőrkerületi főkapitányság? Hát nem ugyanazt a rendfentartó szolgálatot végzik mindketten és nem ugyanezen belügyminisztérium alá tartoznak? Ha már vannak a vidéken másodfoku hatóságok, miért nem fedik ezeknek kerületei egymást? Miért más a körzete a rendőrfőkapitánynak, a csendőrkerületi parancsnoknak, a királyi itélőtáblának, a tankerületi főigazgatónak, a postaigazgatónak és a közigazgatás autonom szerveinek? Ez az egy jelenség, hogy az egyes közigazgatási ágak egységei nem fedik egymást, egyebet nem eredményezhet, csak tömérdek ember-, idő- és munkapocsékolást.

Itt, ezeknél az alapető jellegű kérdéseknél, nem pedig az iktatókönyvek formuláréin kell megkezdeni a közigazgatás racionalizálását. Mindenekfelett pedig tessék megérteni, különösen a legalsórangu tisztviselőkkel, akikben legerősebben szokott buzogni a hivatali öntudat, hogy a hivatal nem öncél, hanem az ügyek intézésének eszköze. Akkor lehet majd a közigazgatás eredményes reformját és egyszerűsitését reményleni.

„A kisgyűlésnek az a hivatása, hogy friss szellemet, lüktetőbb légkört plántáljon a közigazgatásba“.

A megyei kisgyűlés első ülésének lefolyása.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának kisgyülése csütörtökön délelőtt tartotta első ülését Bisztray-Balku Gyula főispán elnökletével. Az ülésen megválasztott kisgyűlési tagok közül heten jelentek meg.

A kisgyűlés feladatát a főispán vázolta s üdvözölte a kisgyülés tagjait.

Az alispán a kisgyűlésről.

Ezután dr Szabovljevits Dusán alispán szólt a kisgyűlés hatásköréről.

— Uj intézmény a magyar közigazgatásban a kisgyűlés, mely uj formát, uj testületet jelent. A igazi hivatása, hogy uj szellemet vigyen a közigazgatásba: az élet levegőjének friss áramlását.

— A kisgyűlés, melynek hatáskörét elnöklő főispán körvonalazta. a megyegyülés és az állandó választmány hantáskörét végzi. A testületben a friss szellemet az uj tagok jelentik, de hogy az átmenet mégse legyen gyors és az ujitás mégse lássék merész lépésnek, — biztositja az, hogy a régi közéleti férfiak is bekerültek ebbe a testületbe. Végül a kisgyülés támogatását kérte a közigazgatás munkájához.

A kisgyülés ügyrendjét a törvény szabályozza. A kisgyülés jegyzőjéül a törvényhatóság első tisztviselője Scherer Reszö főjegyzőt, helyetteséül Schick Ernő másodfőjegyzőt jelölte ki.

A kisgyülés havonta egyszer ülésezik, de fontos ügyben többször is összse lehet hivni.

A kisgyülés üléseit minden hónapban 6-ikán, ha 6-ika ünnepre esik, akkor a következő napon a közigazgatási bizottság ülése után d. e. fél 10 órakor tartja.

A kisgyülés határozatai ellen a belügyminiszterhez lehet felebbezni. A kisgyülési határozatok nem kerülnek a törvényhatósági bizottság plenuma elé, kivéve az az esetet, ha a kisgyülés némely ügydarabot, miként az állandó választmány, — a törvényhatósági plenum számára készit elő.

Szürke tárgysorozat.

A kisgyülés igazi hivatása az ügyek elintézésének gyorsitása és a törvényhatósági bizottsági nagygyülés tehermentesitése, hogy ne kelljen annak idejét apró jelentéktelen ügyekkel lefoglalni. Az első kisgyülés tárgysorozatán 60 pont szerepelt. Jövőben a kisgyülés tagjainak kivánságára az ülés előtt egy héttel kézbesitik a tárgysorozatot, hogy a kisgyülés tagjai készülhessenek rá.

A hivatalos bunda.

A sok szürke, adminisztrativ jellegű tárgy sablonos elintézéséből kiragadunk alább néhányat.

Borota község határozatot hozott utibunda beszerzésére.

Dr Szauerborn Károly: Hát ez meg mi akar lenni?

Az alispán: A községi alkalmazottak kiszállás esetén használnák ezt a bundát. Ez volna a hivatalos hivatali bunda.

Egy hang: Kössük ki, hogy a végrehajtó ne használhassa . . .

Dr Kőszeghy Mihály mélykuti kanonok-plébános: Talán jobb lenne egy közhasználati subát beszerezni.

És mivel mégis bunda a bunda, amely nem terem ugy, mint a subagallér a juhszélen, — engedélyezte a kisgyülés az előadói javaslat értelmében a bunda beszerzését, persze csak akkor, ha van rá fedezet . . .

A hivatalos órák.

Kisszállás képviselő testülete határozatot hozott a hivatalos órák tárgyában. Dr Kőszeghy plébános azt kivánta, hogy a vasárnapi munkaszünetet hatékonyabban vigye keresztül a hatóság, hogy a hivők elmehessenek a templomba. Ehhez a tárgyhoz azután sokan szóltak hozzá. Egyesek utaltak arra, hogy aratás idején a kormány fel szokta függeszteni a vasárnapi munkaszünetet, mert országos érdek, hogy ezt a munkát minél előbb elvégezzék. Nehéz a teljes vasárnapi munkaszünet keresztülvitele a járlatlevelek kiállitása miatt is, mert megtörténhet, hogy gyorsan kell vagonszámra elszállitani külföldre hizott jószágot. Ugyanez a helyzet a gyümölcstermelő vidékeken, mint Jánoshalmán is — mondotta Almási Imre községi biró, — ahol a szezon idején vasárnap alakul ki a legnagyobb üzlet a gyümölcsben amelynek gyors elszállitása fontos érdek, mert romlandó áruról van szó.

Növekedni fog a megye területe.

Hercegszántó közelében van Klágya és Pacsibara nevű terület, amely komoly termőföld s amely most Baranya megyéhez tartozik, mivel a mohácsi szigetről történi a közigazgatása. A földek tulajdonosai azonban Bács-Bodrog vármegyéhez szeretnék csatolni területeiket s ezen földek telekkönyvi adatait most szerzik be. A beszerzés költségeit megszavazta Hercegszántó s azt most a kisgyülés is engedélyezte.

Apró ügyek.

A jánoshalmai plébános hat kocsi szénajárandóságát a község 216 pengővel váltotta meg, amit a kisgyülés is tudomásul vett.

Csátalja, Kelebia, Bátmonostor 20, 50 és 20 pengő összegeket szavaztak meg a kisgyülés jóváhagyásával a hadigondozottak támogatására.

Hercegszántó erősen fásitja utcáit és tereit. 666 facsemetét ültetett el s azonkivül a községi faiskolából kedvezményes áron ad ki fát magánosoknak.

Megbénitják Felsőszentiványon az ingatlanforgalmat.

Felsőszentiván község szabályrendeletet alkotott a községi vagyonátruházási illeték szedéséről s azt fél százalékban állapitotta meg.

Dr Szauerborn: Az ilyesmivel teljesen megbénitják a községekben az ingatlanforgalmat.

A kisgyülés engedélyezte a szabályrendeletet.

Gyümölcsfavédelmi szerek őszi és téli védekezéshez;
gyümölcsfacarbolineum, Avenarius-dendrin, vértetükátrány, hernyóenyv, Solbar, stb. gyári áron beszerezhetők a bácsmegyei főraktárban
Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.